

Opozorilo proti nenadzorovani uporabi litijevega klorida

V čebelarstvu smo se razveselili novice o odkritju litijevega klori-

da kot nove učinkovine za zdravljenje varoze. Vendar je trenutno vse skupaj še na stopnji raziskav, zato bo treba do uporabe zdravila še nekaj časa počakati. Tudi avtor raziskave in objavljenega članka na to temo, dr. Peter Rosenkranz z Univerze Hohenheim, opozar-

ja čebelarje na nedovoljeno uporabo. Avtorjevo sporočilo za javnost smo z njegovim dovoljenjem prevedli in ga objavljamo tudi za naše čebelarje.

Veterinarji za zdravstveno varstvo čebel na VF NVI

Univerza Hohenheim opozarja na nekontrolirano uporabo litijevega klorida

Zaradi velikega zanimanja za novo odkrito snov v boju proti varozi avtorji raziskave opozarjajo, da litijev klorid še ni bil odobren za uporabo v veterinarski medicini, in zato svarijo pred kakršnim koli lastnim preizkušanjem tega v čebelnjakih.

Z Univerze Hohenheim so 12. januarja 2018 čebelarji, novinarji in raziskovalci obvestili javnost o naslednji novici: v raziskovalnem projektu, v katerem sodelujeta Univerza Hohenheim iz Stuttgarta in biotehnoška družba SiTOOLS, so odkrili, da sol litijevega klorida ubije varojo, ne da bi pri tem škodovala čebelam. To je žarek upanja v boju z agresivno pršico. Čeprav so opravili že nekaj kliničnih poskusov zdravljenja z litijevim kloridom na čebeljih družinah, raziskovalci opozarjajo, da mora biti litijev klorid najprej odobren kot veterinarsko zdravilo, šele nato ga bo dovoljeno uporabljati za zatiranje varoj.

Direktor Čebelarskega državnega inštituta Univerze Hohenheim dr. Peter Rosenkranz je izjavil: »Objavljene ugotovitve kažejo, da je litijev klorid zelo učinkovita in obetavna

nova snov za boj proti varozi. **Vendar znanstveniki izrecno poudarjamo, da še ni pripravljen za praktično uporabo in ravno tako ni odobren kot veterinarsko zdravilo.** Za pridobitev vseh obveznih dovoljenj za uporabo litijevega klorida v veterinarski medicini so potrebna še dodatna testiranja. Uporaba litijevega klorida v čebeljih družinah je za zdaj neodgovorno dejanje in hkrati tudi očitna kršitev nemškega zakona o zdravilih.«*

Dognanja izhajajo iz projekta BeePax podjetja SiTOOLS in Univerze Hohenheim, na pobudo dr. Stefana Hannusa iz biotehnoškega društva SiTOOLS. Odkritje litija za boj proti pršicam je rezultat skupnih raziskav in uspešnega povezovanja strokovnega znanja na področjih molekularne biologije in čebelarstva. Projekt je financiran s strani Bayerische Forschungstiftung in višini 303.800 EUR za dobo dveh let. Organizacija podpira tehnologijo, usmerjeno v prihodnost, s poudarkom na tesnem sodelovanju med podjetji in znanostjo in s tem prenosom znanja v prakso.

* **Opomba VF NVI:** Enako kot nemška tudi slovenska zakonodaja, predvsem z vidika zagotavljanja zdravja potrošnikov in zdravstvenega varstva živali ter varovanja okolja, v čebelarstvu prepoveduje uporabo neregistriranih zdravil.

Čebelar je produktno odgovoren za svoj izdelek!

Naloga vsakega čebelarja je, da poskrbi za ustrezno prehranjenost, vitalnost ter zdravstveno varstvo čebeljih družin, pri čemer pa ne sme pozabiti na varnost čebeljih pridelkov. Pri izbiri zdravil za zatiranje varoj se posvetujmo z veterinarjem. Uporabljamo lahko samo registrirana oz. dovoljena zdravila, ki jih kupimo pri veterinarju, ki nam izdajo zdravil vpiše v dnevnik veterinarskih posegov. Račun nakupa zdravila shranimo in uporabo zdravila vpišemo v dnevnik veterinarskih posegov. Dosledno se moramo držati navodil veterinarja, ki jih prejmemo pri izdaji, in navodil proizvajalca.

V zadnjem času je čebelarje razveselila novica o odkritju, da je litijev klorid učinkovit pri zdravljenju varoze. **Učinkovina še ni registrirana za zatiranje varoj, zato je ne smemo uporabljati!** Litijev klorid se je kratek čas uporabljal kot nadomestek kuhinjske soli, nato pa so ugotovili, da ima za človeka škodljive učinke. Na osrednji živčni sistem vpliva na več načinov. Akutna zastrupitev povzroči oslabelost, izčrpanost, vrtoglavico, diarejo, bruhanje, tinitus (šumenje v ušesih), pri hujših zastrupitvah prizadene več organov, pride lahko do kome in smrti. Pri kronični izpostavljenosti pride lahko do okvar ledvic, ščitnice, nepopravljivih poškodb možganov, tremorja, utrujenosti, zaspanosti, glavobola, mišične slabosti, hiperkalcemije, po-

večane telesne mase, prehranskih in presnovnih motenj, sprememb EKG-ja, labilnega krvnega tlaka, aritmije, slabosti, bruhanja, driske ...

Pred registracijo zdravila je treba izključiti vse stranske učinke, za čebele, uporabnika in za tveganje za ostanke v čebeljih pridelkih. Litijev klorid je sol in se dobro topi v vodni raztopini in zato tudi v medu, saj je med koncentrirana vodna raztopina sladkorjev, zato morajo biti tveganja dobro proučena. **Uporaba neregistriranega sredstva vodi v pridelavo čebeljih pridelkov, ki niso varni in so zato neprimerni za prehrano ljudi. Čebelar je produktno odgovoren za svoj izdelek!**

Mag. Andreja Kandolf Borovšak, svetovalka JSSČ